

Vejledning til brug af ”Vores literacymiljø” – et samtalebaseret redskab

”Vores literacymiljø” er et redskab, der inviterer jer til at iagttage og samtale om det literacymiljø, I har skabt på jeres stue og i jeres institution.

Et literacymiljø er et læringsmotiverende miljø, hvor børn, pædagogisk personale og ledere interagerer med tale og skrift. Det er et kommunikativt miljø, som opfordrer børnene til at udvikle deres kompetencer og styrker: Ordforråd, begrebsforståelse, sproglig og matematisk forståelse, fortælling og bogstavkendskab, fordi sprog giver adgang til fællesskab og læring.

Et godt literacymiljø rummer derfor forhold, der knytter sig til:

- Indretning (på stuen og i huset)
- Materialer (tekster, bøger, blyanter, papir, digitale teknologier, billeder)
- Aktiviteter (såvel igangsatte som spontane)
- Kommunikation og interaktion (brug af tale og skrift)

Anvendelse af ”Vores literacymiljø”

Med ”Vores literacymiljø” gennemfører man en struktureret samtale af 1 times varighed, der fordeler sig på 3 runder. Det pædagogiske personale på stuen deltager i samtalen, der gennemføres på stuen eller i de lokaler, hvor I til dagligt er sammen med børnene. Der kan være maksimalt 6 deltagere. Hvis I er flere end 6 på stuen, deler I jer i to grupper. Gruppen vælger en igangsætter, der styrer diskussionen, sørger for, at alle kommer til orde og overholder tiden i de tre runder.

Runde 1: Observér og reflektér

Varighed: Maks. 25 minutter

I denne fælles observations- og refleksionsrunde udfylder igangsætteren samtaleskema nr. 1. Skemaet udfyldes, samtidig med at hele gruppen bevæger sig fysisk rundt på stuen og sammen observerer og reflekterer over literacymiljøet.

Runde 2: Kortspil på kort tid

Varighed: Maks. 5 minutter

I denne runde spilles et kortspil i hurtigt tempo. Spilrunden har til formål at igangsætte en diskussion, som uddybes og følges op på i runde 3.

Der spilles på følgende måde: Igangsætteren lægger spillepladen på bordet, fordeler de 32 spillekort ligeligt mellem deltagerne og indleder spillet ved at sige sætningen *Vi har et godt literacymiljø på stuen*. Sætningen står på spillepladen. Herefter byder deltagerne ind med sætninger i samtalen, samtidig med at de lægger det kort, som er knyttet til sætningen. Bemærk, at kortene er meget forskellige: Nogle skal man læse ordret op, andre skal man selv formulere sætninger ud fra. Hvis der eksempelvis står *Inddrag forældreperspektivet*, så siger man noget, som en forælder kunne finde på at sige til det, man taler om.

Det gælder om at komme af med sine kort så hurtigt som muligt i løbet af de 5 minutter, spillet varer. Man kommer kun af med sine kort, når man tager ordet. Det går med andre ord ikke efter tur.

Runde 3: Sæt ord på handling

Varighed: Maks. 30 minutter

Skemaet fra runde 1 og spillet fra runde 2 satte en samtale i gang, som alle deltog i. Nu skal I diskutere videre ud fra spørgsmålet:

Hvordan kan vi forbedre literacymiljøet på vores stue?

I skal her forholde jer til stuens literacymiljø og gøre brug af egen faglige viden, egne erfaringer, jeres kendskab til børnene og pædagogiske idealer. Mens I diskuterer, udfylder I skema nr. 3.

